

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dźwirzynie

Raport z ewaluacji wewnętrznej szkoły

Zakres ewaluacji:

Przemoc fizyczna i psychiczna. Cyberprzemoc.

Zespół ewaluacyjny:

mgr Joanna Sadowska – Mirecka

mgr Agnieszka Tułaza

mgr Joanna Organek

Czerwiec 2017

SPIS TREŚCI:

1. Przedmiot ewaluacji.
2. Problem badawczy.
3. Cele ewaluacji.
4. Pytania kluczowe.
5. Źródła informacji.
6. Metody badawcze.
7. Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych.
8. Prezentacja wyników ewaluacji.
9. Sformułowanie odpowiedzi na pytania kluczowe.
10. Wnioski z badań w postaci mocnych i słabych stron.
11. Rekomendacje.

1. Przedmiot ewaluacji:

Rozpoznanie poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły, a także w obszarze korzystania z cyberprzestrzeni.

2. Problem badawczy:

Zbadanie stopnia występowania przemocy fizycznej i psychicznej w szkole oraz poziomu występowania agresji elektronicznej. Zdiagnozowanie cech i rodzajów przemocy także z wykorzystaniem nowych technik komunikacji.

3. Cel ewaluacji:

- Pozyskanie informacji na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów oraz skali i typu zagrożeń występujących na terenie szkoły, a także zebranie informacji dotyczących bezpieczeństwa uczniów w sieci i typu zagrożeń związanych z cyberprzemocą.
- Zapobieganie i eliminowanie przejawów przemocy fizycznej i psychicznej oraz zjawisk cyberbullyingu wśród uczniów.
- Ocena efektywności realizowanych w szkole działań i programów dotyczących bezpieczeństwa.

4. Pytania kluczowe:

- Jaki jest stopień poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów?
- Czy rzeczywistość szkolna potwierdza poczucie bezpieczeństwa?
- Czy uczniowie doświadczyli przemocy ze strony rówieśników lub nauczycieli?
- Czy uczniowie byli świadkami przemocy fizycznej lub psychicznej wobec swoich kolegów, nauczycieli lub pracowników obsługi?
- Czy pedagog i psycholog szkolny odnotował przypadki przemocy fizycznej i psychicznej wobec uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych?
- Jakie działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa w szkole?
- Czy uczniowie spotkali się z agresją w cyberprzestrzeni?
- Z jakimi zachowaniami mieli do czynienia?

- Czy wiedzą jak reagować w razie zagrożeń powodowanych agresją elektroniczną?

5. Źródła informacji:

- uczniowie, rodzice, nauczyciele
- dokumentacja szkolna

6. Opis metod badawczych.

Do zdiagnozowania problematyki bezpieczeństwa w szkole wykorzystane zostaną następujące narzędzia badawcze:

- ankieta skierowana do uczniów,
- ankieta skierowana do rodziców,
- wywiad,
- analiza dokumentacji szkoły.

W ankiecie wzięło udział 89 uczniów szkoły podstawowej w tym 47 uczniów klas I – III oraz 41 uczniów klas IV – VI. Ankietę dotyczącą poczucia bezpieczeństwa dziecka w szkole wypełniło również 64 rodziców.

Ankieta dla uczniów klas młodszych składała się z 12 pytań.

Uczniom czwartej klasy zadano 24 pytania, natomiast uczniowie klas piątej i szóstej odpowiedzieli na 27 pytań.

Ankieta dla rodziców zawierała 12 pytań.

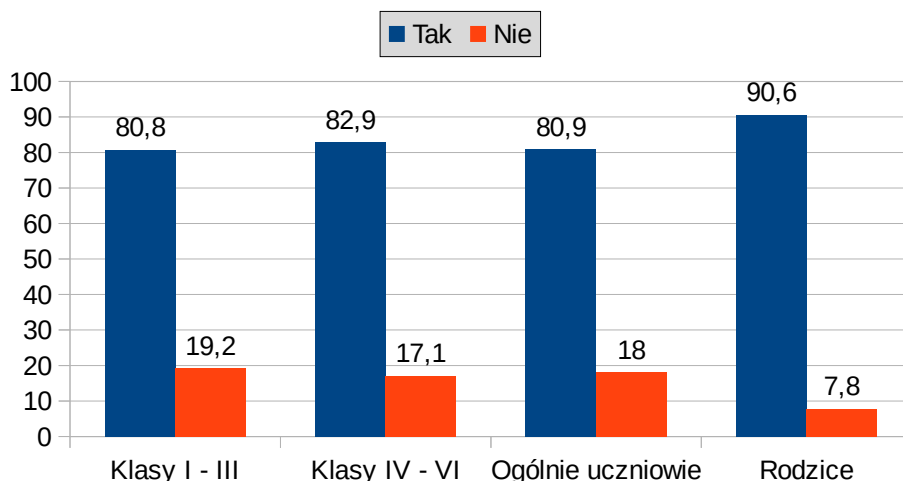
7. Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych:

- do 15 października 2016 opracowanie planu ewaluacji
- styczeń – luty 2017 zebranie informacji od uczniów i rodziców
- czerwiec 2017 raport ewaluacyjny

8. Prezentacja wyników ewaluacji.

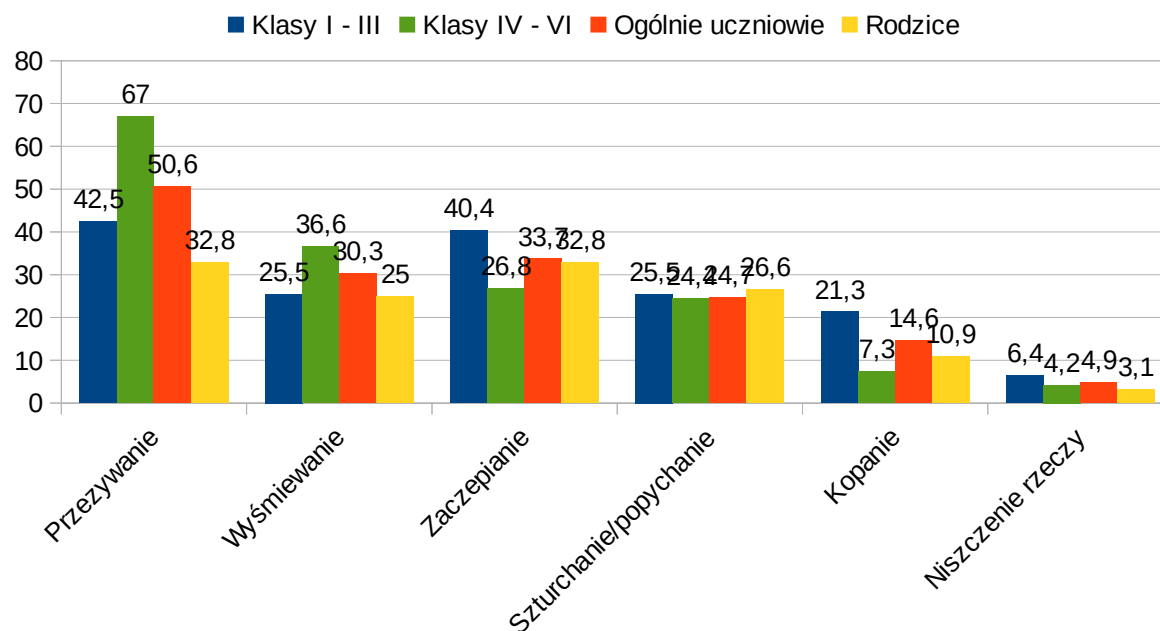
Poniższe wykresy prezentują odpowiedzi na poszczególne pytania.

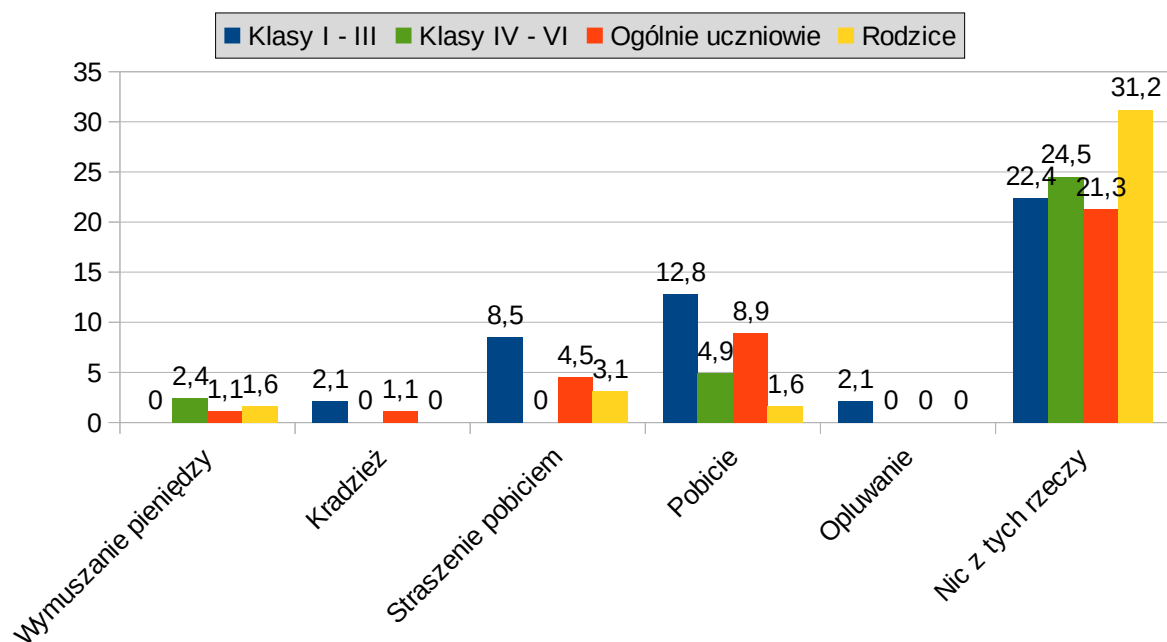
1. *Uczniowie:* Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?
Rodzice: Czy Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów oraz rodziców zapytanych o poczucie bezpieczeństwa w szkole wskazują na to, iż w zdecydowanej większości uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Takiej odpowiedzi udzieliło 80% uczniów oraz 90% rodziców.

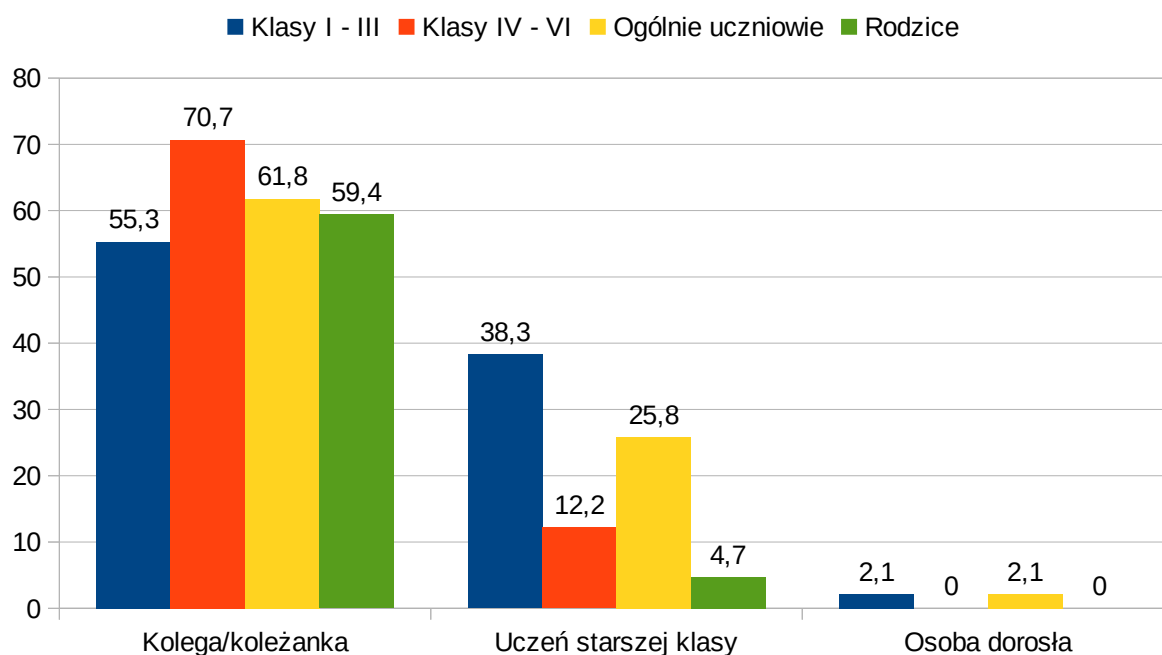
2. *Uczniowie:* Z jakimi negatywnymi zachowaniami wobec siebie spotkałeś/aś się w szkole?
Rodzice: Jakich negatywnych zachowań doświadczyło Państwa dziecko w szkole?

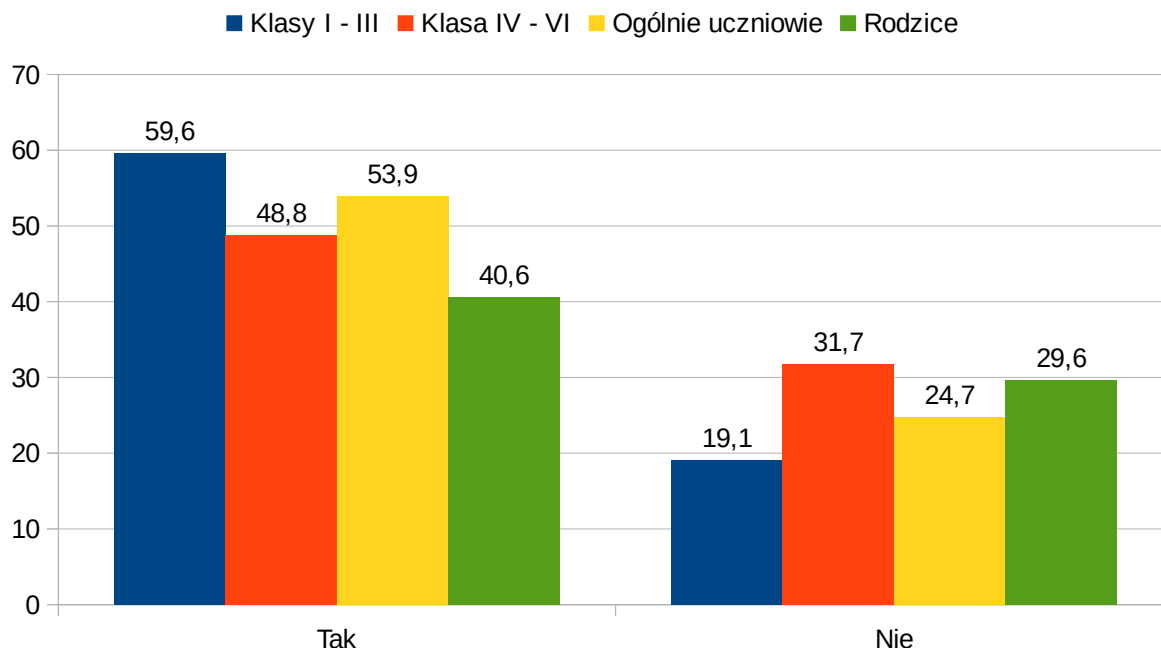
Najczęściej uczniowie spotykają się z agresją słowną np. przezywaniem taką odpowiedź wskazała około połowa badanych. Co trzeci uczeń miał do czynienia z zaczepianiem i wyśmiewaniem. Około 12% uczniów klas młodszych wskazało pobicie jako negatywne zdarzenie którego doświadczyło. Blisko 25 % uczniów nie spotkało się z żadnymi negatywnym zachowaniami.

3. Kto był sprawcą takich zachowań?

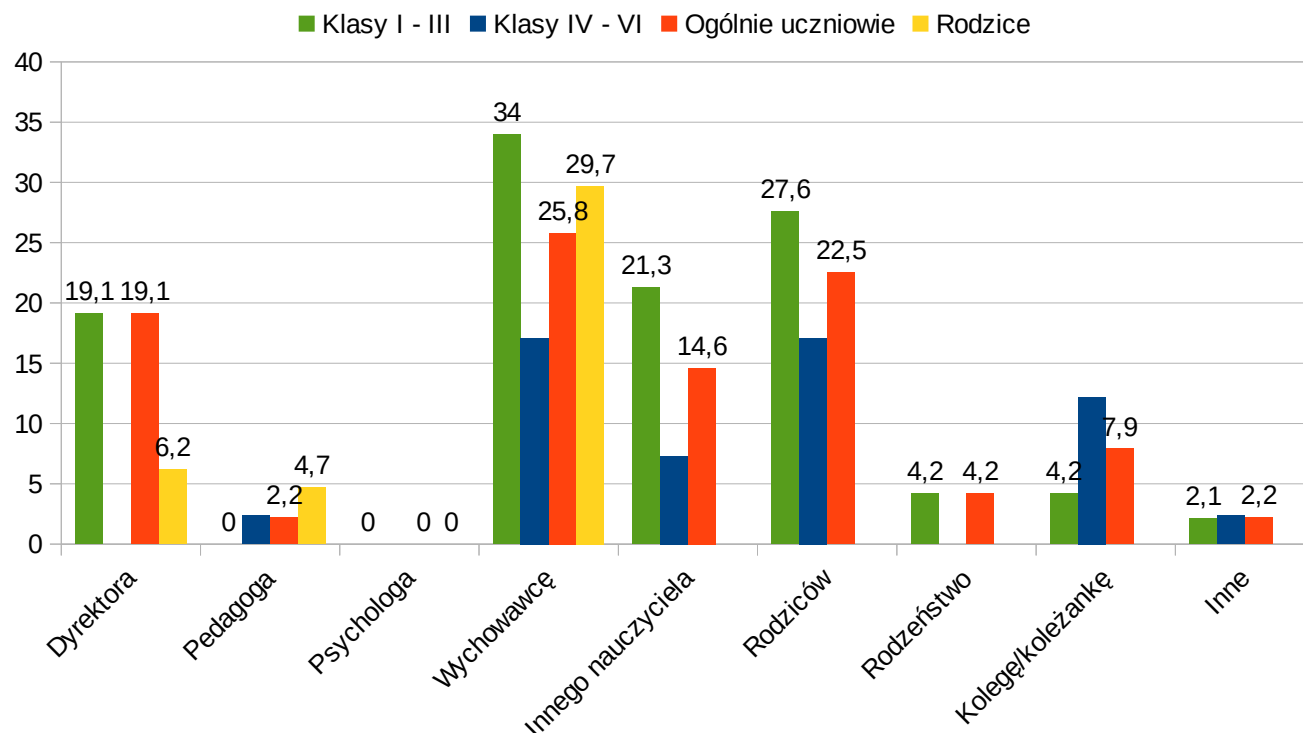
Sprawcami negatywnych zachowań w większości przypadków byli koledzy lub koleżanki z klasy. W klasach młodszych prawie 40% uczniów wskazała również na ucznia starszej klasy. Uczeń klasy młodszej wskazywał osobę dorosłą jako sprawcę negatywnych zachowań.

4. *Uczniowie: Czy powiadomiłeś kogoś o tym fakcie?*
Rodzice: Czy powiadomili Państwo kogoś o tej sytuacji?

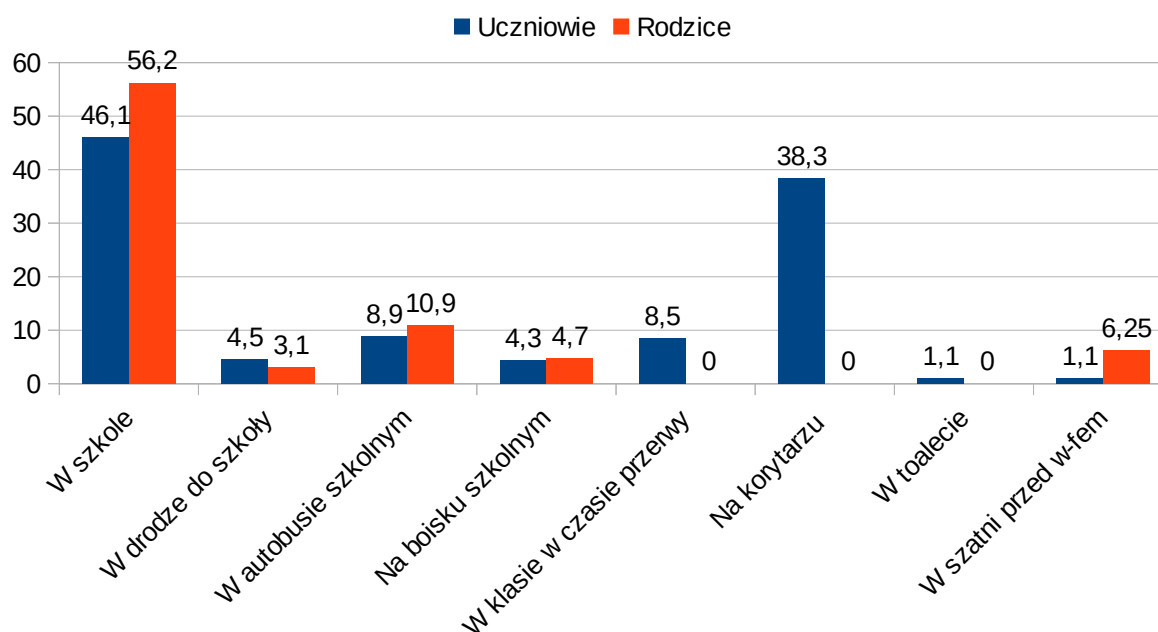
Ponad połowa uczniów oraz 40% rodziców poinformowało kogoś o zaistniałej sytuacji.

5. Jeśli tak to kogo?

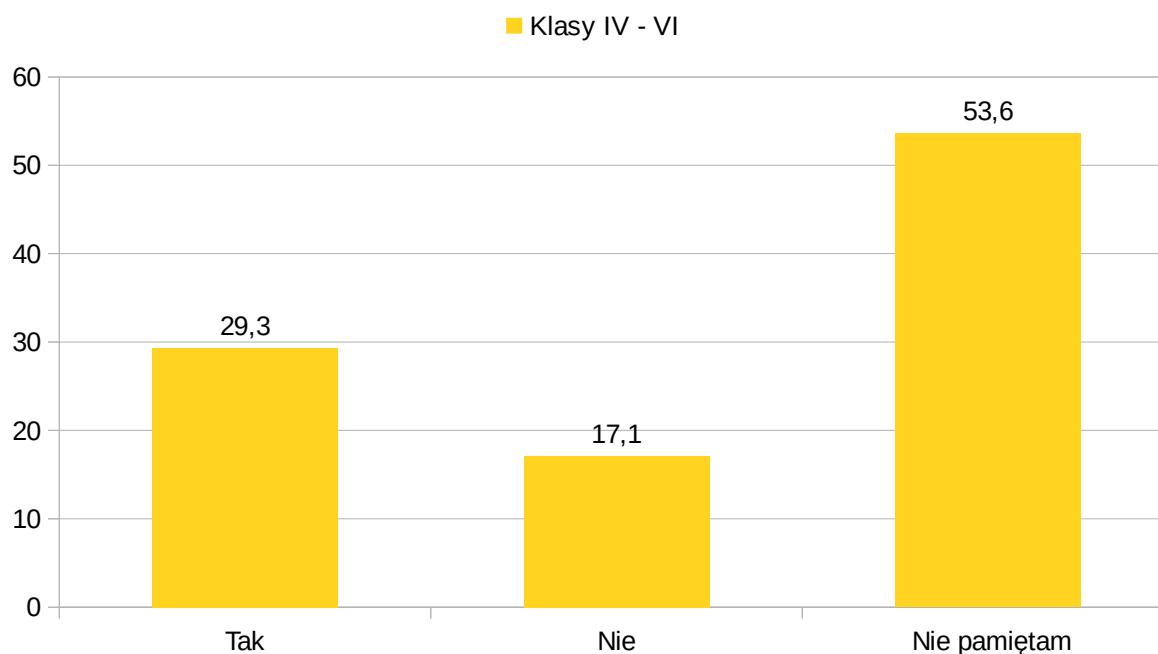
Najczęściej o negatywnej sytuacji uczniowie informowali wychowawcę klasy oraz rodziców. W klasach młodszych uczniowie informowali również dyrektora szkoły. Rodzice najczęściej zwracali się do wychowawcy klasy.

6. Gdzie zdarzenie miało miejsce?

Uczniowie oraz rodzice wskazywali szkolny korytarz jako miejsce, gdzie najczęściej dochodzi do negatywnych zachowań.

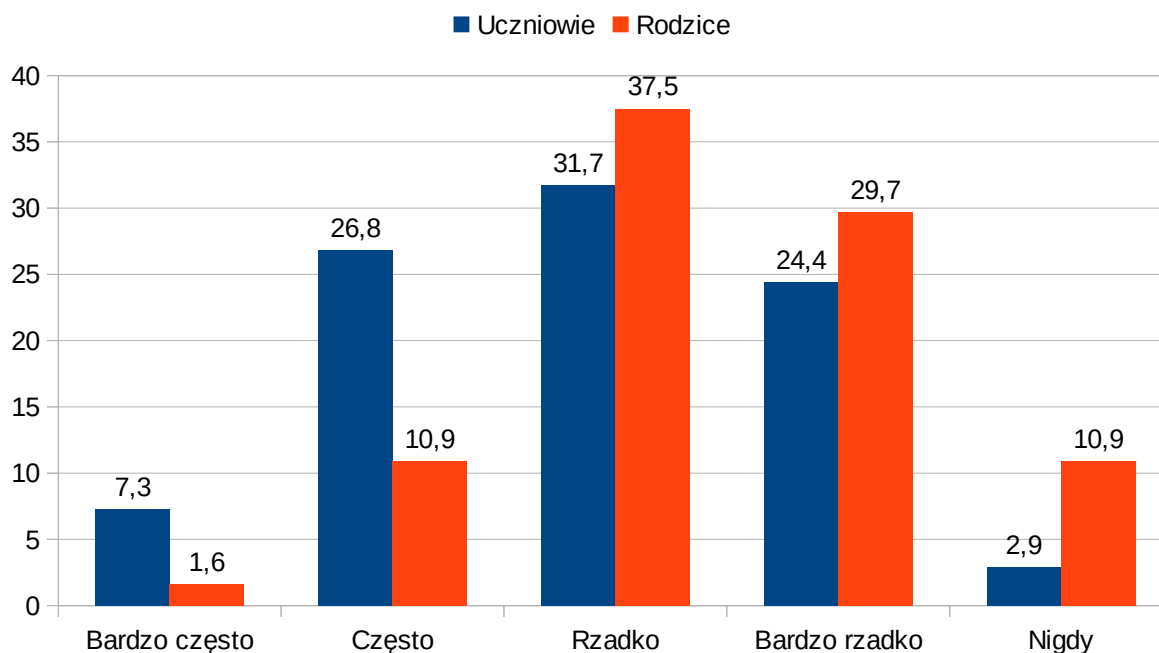
7. Uczniowie: Czy byłeś świadkiem przemocy w szkole lub jej okolicy?

Większość uczniów nie pamięta, aby było świadkami przemocy w szkole lub jej okolicy. Blisko 30% twierdzi, że było świadkiem takiego zdarzenia, natomiast 17% badanych nie spotkało się z taką sytuacją.

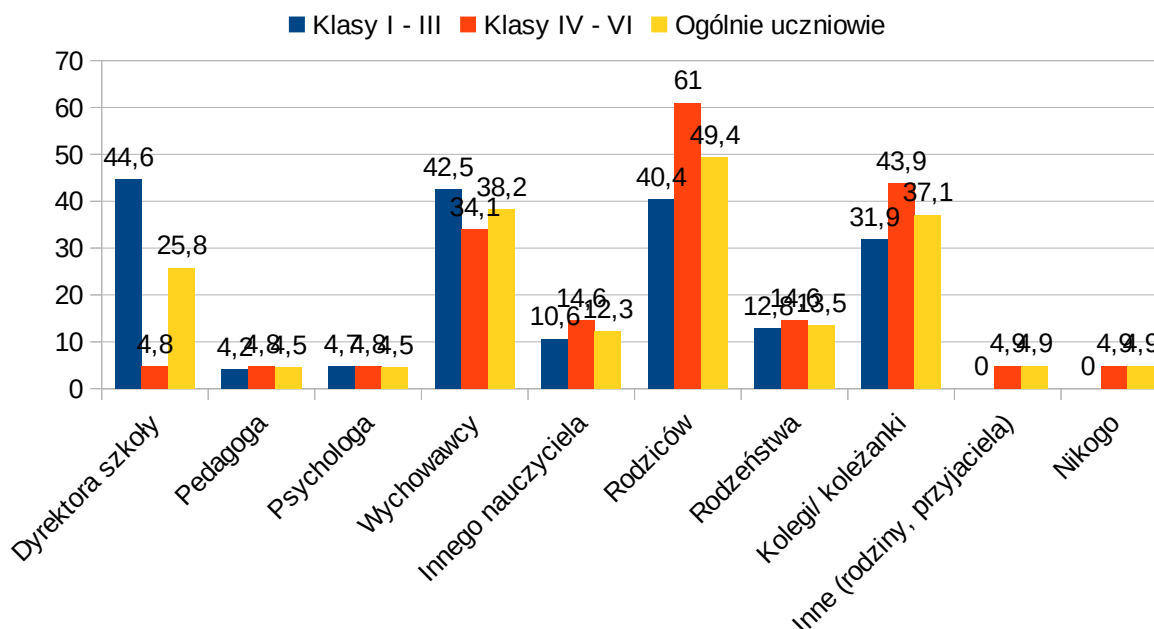
8. *Uczniowie:* Jak często dzieje się w szkole coś złego?

Rodzice: Jak często dziecko mówi o negatywnych zachowaniach/zdarzeniach w szkole?

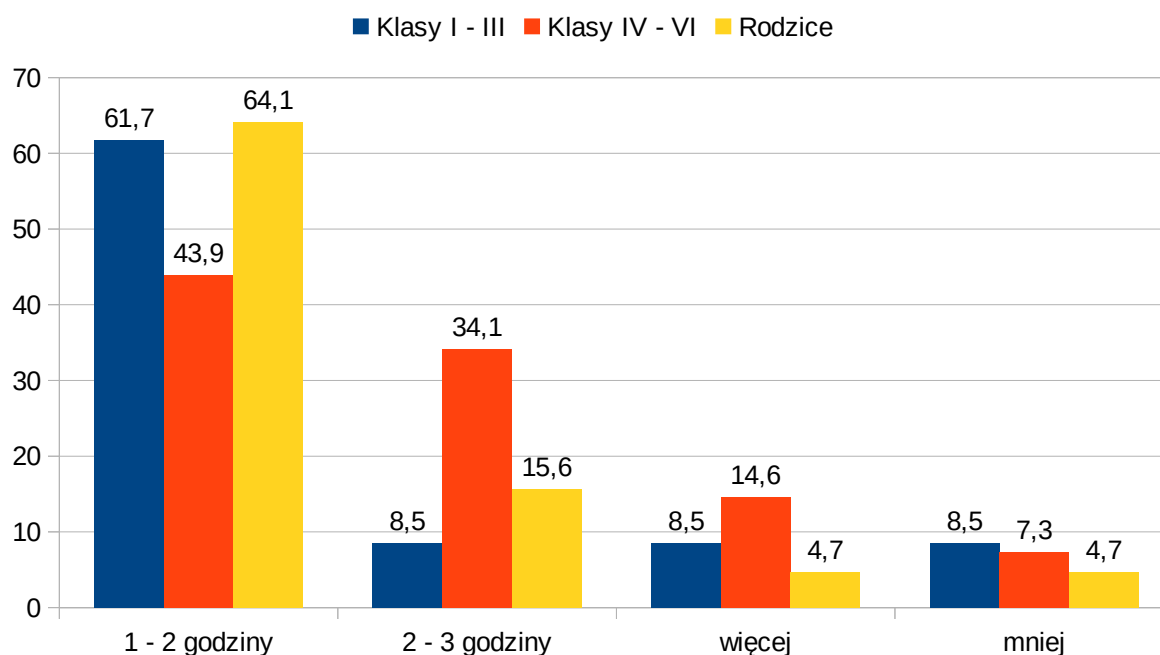
Ponad połowa 56,1 % uczniów i 67, 2% uważa, że do negatywnych zdarzeń na terenie szkoły dochodzi rzadko lub bardzo rzadko. Około 26% uczniów i 10 % rodziców uważa, że takie sytuacje mają miejsce często.

9. Na czyją pomoc możesz liczyć w trudnej sytuacji?

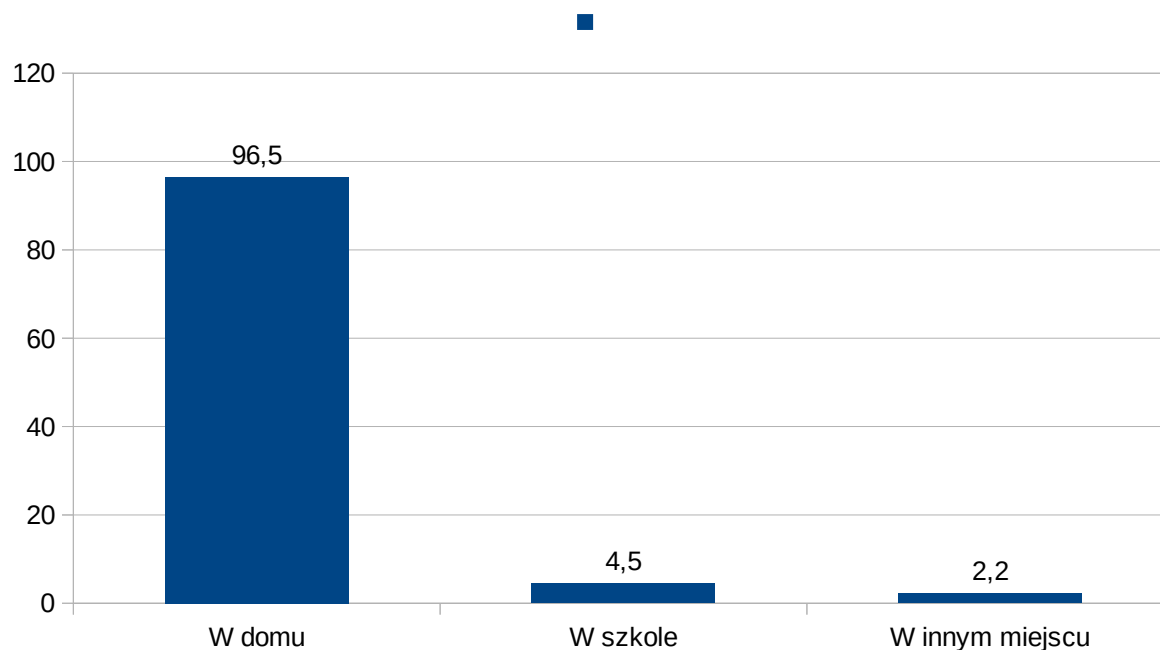
Uczniowie deklarowali, że w trudnej sytuacji najczęściej mogą liczyć na pomoc rodziców oraz wychowawcy, a także kolegi lub koleżanki. W klasach młodszych prawie połowa uczniów wskazywała również dyrektora szkoły. 2 uczniów klas starszych (4,9%) wyznało, że nie może liczyć na nikogo.

10. *Uczniowie:* Ile czasu spędzasz korzystając z telefonu lub komputera?
Rodzice: Ile czasu dziennie spędza Państwa dziecko korzystając z komputera/telefonu?

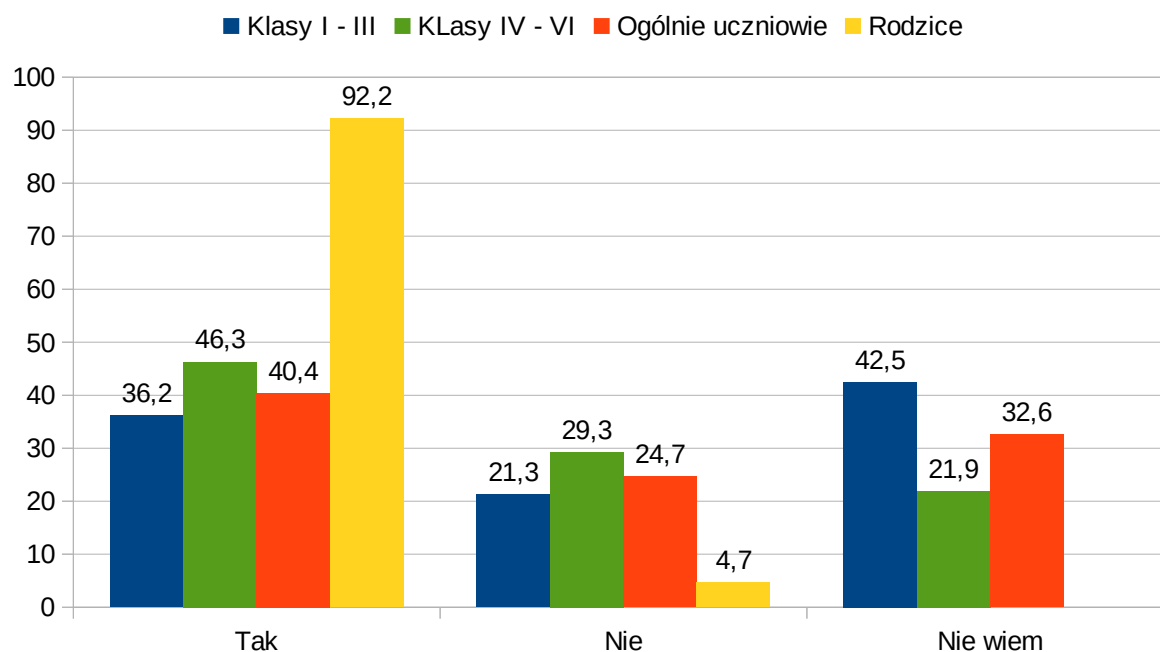
Najliczniejsza grupa uczniów deklaruje, że korzysta z komputera i telefonu 1-2 godziny dziennie, ma to odzwierciedlenie także w wynikach deklarowanych przez rodziców.

11. Gdzie najczęściej korzystasz z komputera i telefonu?

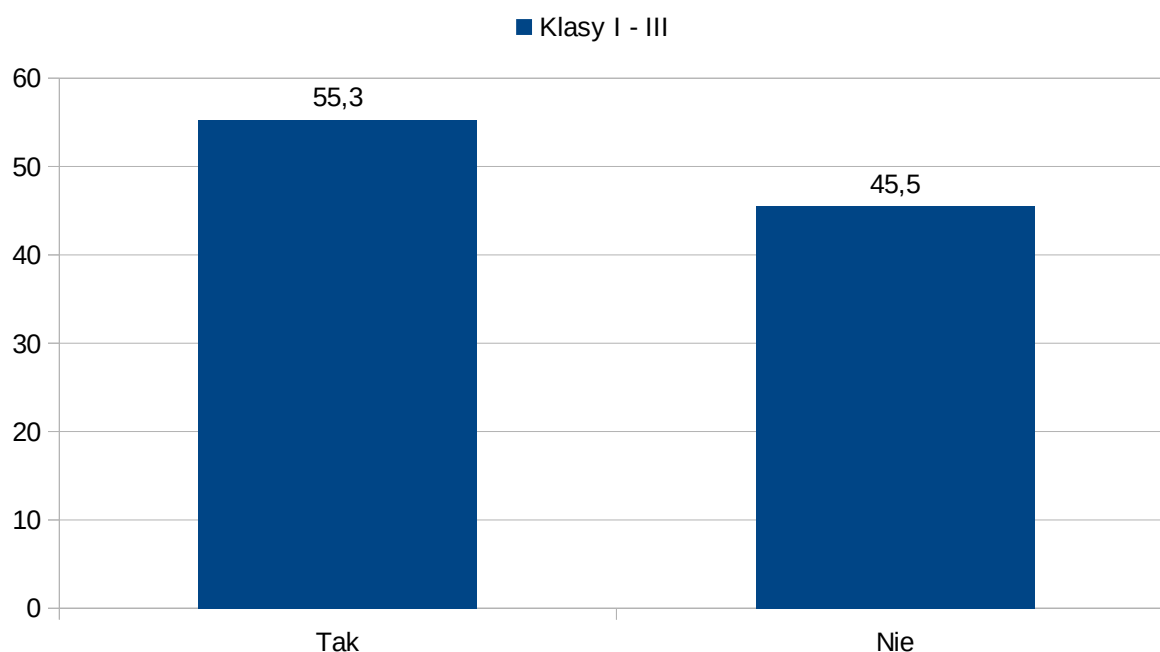
Uczniowie najczęściej korzystają z telefonu i komputera w domu.

12. *Uczniowie: Czy rodzice sprawdzają co robisz w sieci?*
Rodzice: Czy kontroluje Pan/Pani co dziecko robi w sieci?

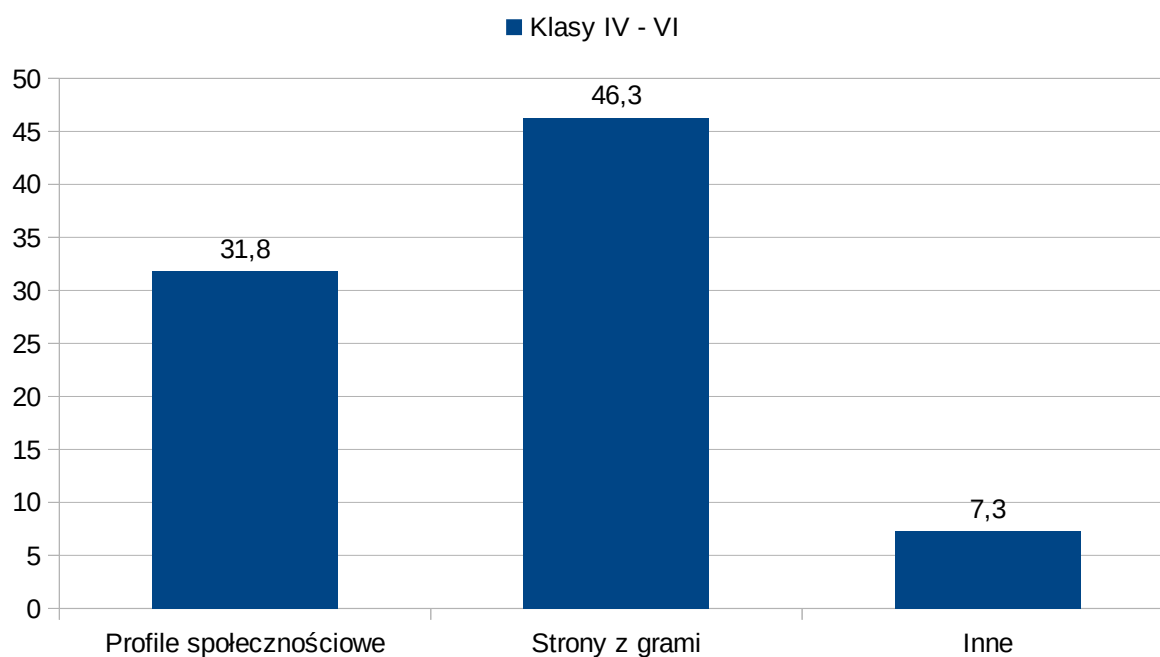
Blisko 100% rodziców deklaruje, że sprawdza co dziecko robi w sieci. 40% uczniów odpowiedziało tak samo. Ponad 30% uczniów nie wie czy rodzice sprawdzają co robi w sieci, a prawie 25% przyznaje, że rodzice tego nie sprawdzają.

13. *Uczniowie klas I – III: Czy rodzice wyznaczają Tobie czas korzystania z komputera albo telefonu?*

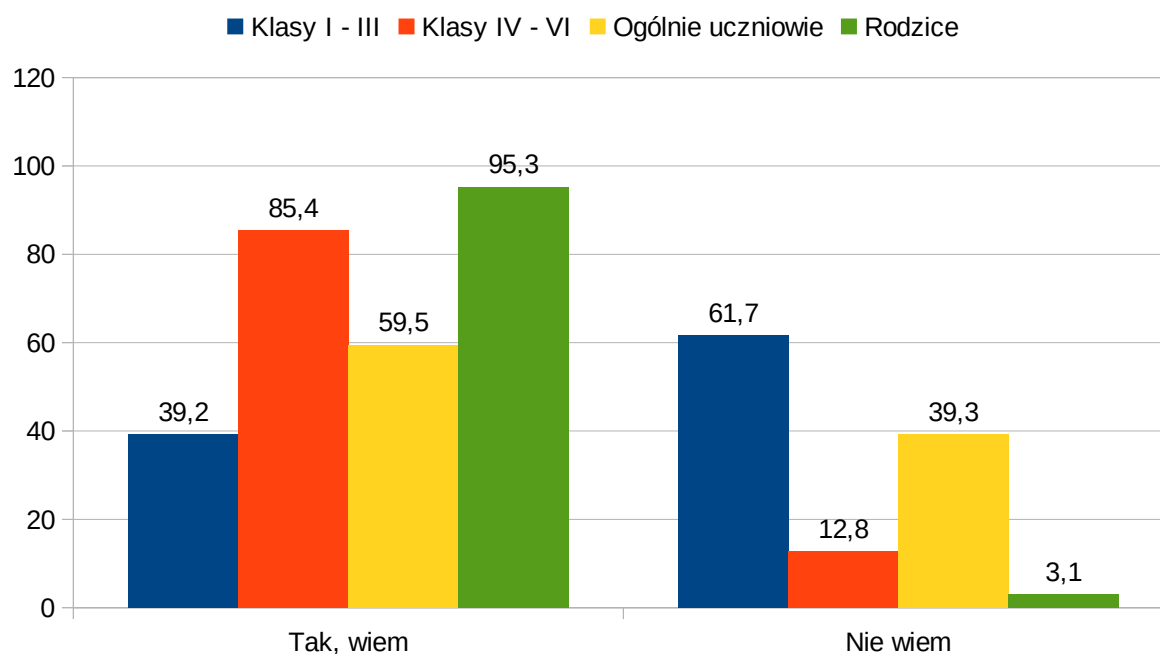
Ponad połowa rodziców uczniów klas młodszych wyznacza dzieciom czas korzystania z komputera lub telefonu.

14. *Uczniowie klas IV – VI: Jakie strony odwiedzasz najczęściej?*

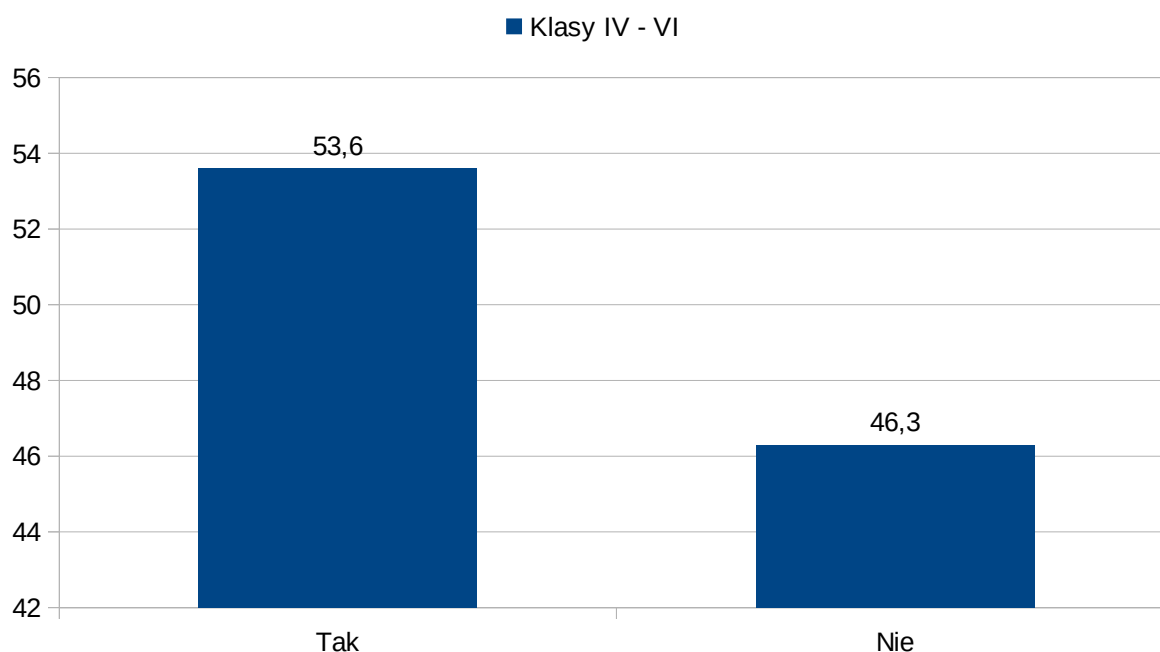
Uczniowie najczęściej odwiedzają strony z grami.

15. *Uczniowie: Czy wiesz co to jest cyberprzemoc?
Czy wie Pan/ Pani co to jest cyberprzemoc?*

Większość rodziców oraz uczniów klas starszych wie, co to jest cyberprzemoc, podobnie odpowiedziało prawie 40 % uczniów klas młodszych.

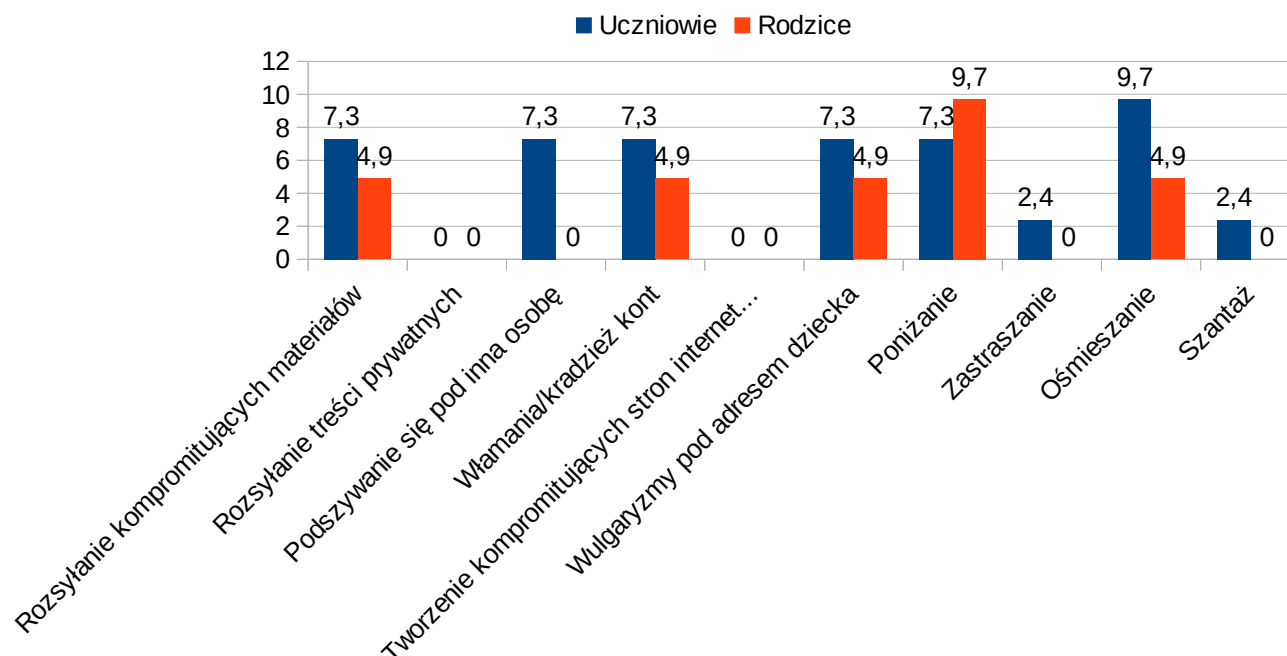
16. Uczniowie klas IV - VI: Czy doświadczyłeś przemocy w sieci?

Ponad połowa uczniów klas starszych deklaruje, że doświadczyła jakiejś formy cyberprzemocy.

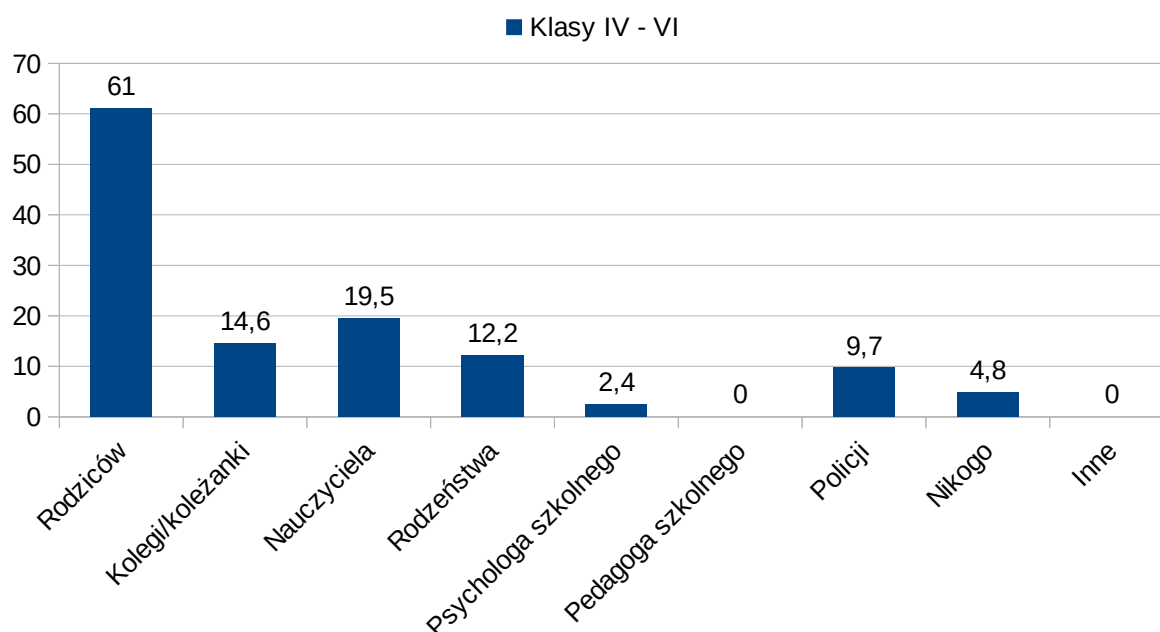
17. Uczniowie klas IV – VI: Jakiego rodzaju była to przemoc?

Rodzice: Czy Państwa dziecko doświadczyło którejs z wymienionych form cyberprzemocy?

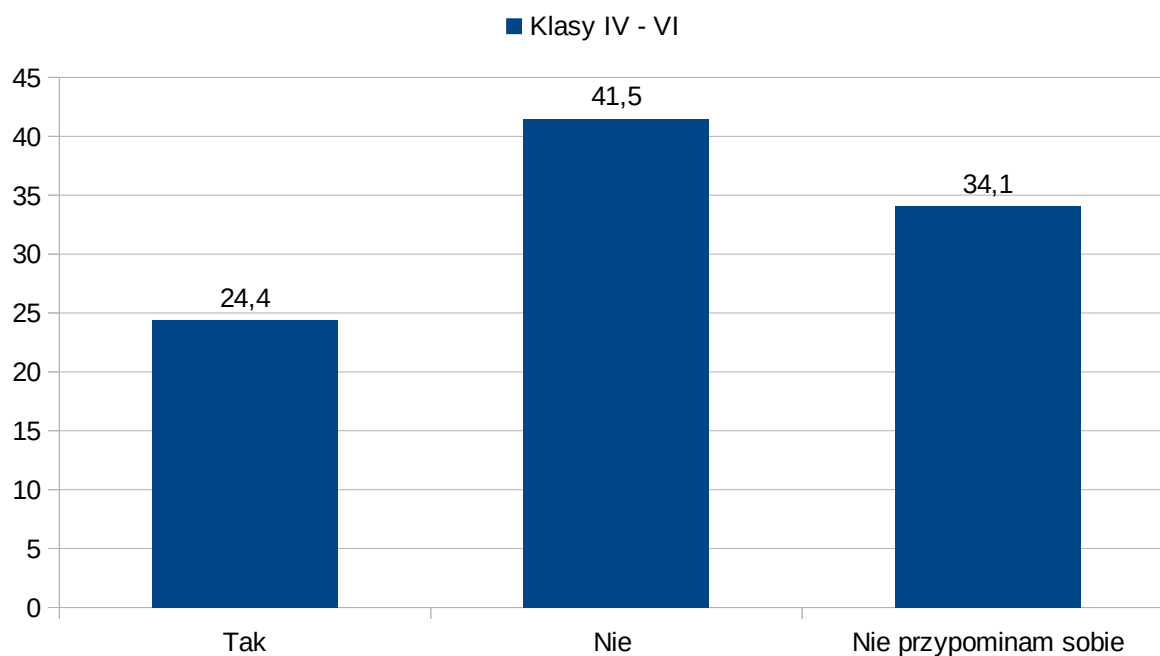
Z danych zawartych w badaniu ankietowym wynika, że najczęściej stosowanymi formami cyberprzemocy są ośmieszanie, ponizanie, wulgaryzmy pod adresem dziecka, kradzieże kont oraz rozsyłanie kompromitujących materiałów. Zjawiska te dotyczyły jednak nie więcej niż 10% badanych.

18. *Uczniowie klas IV – VI: Do kogo zwróciłbyś/zwróciłabyś się o pomoc w przypadku, gdybyś stał/-a się ofiarą cyberprzemocy?*

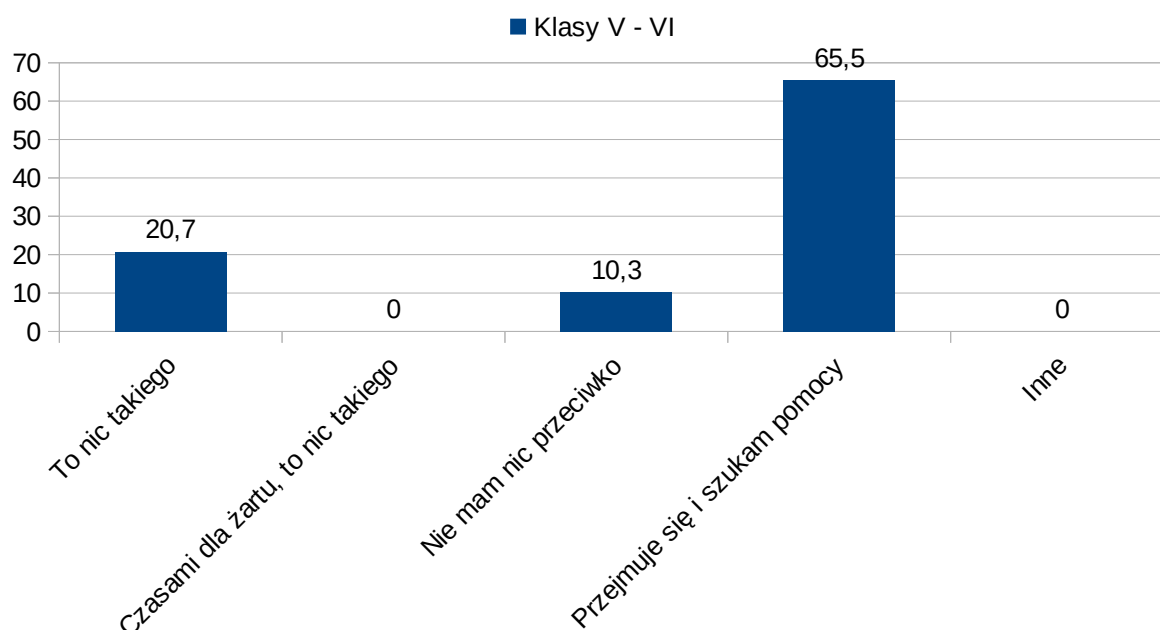
Uczniowie deklarowali, że będąc ofiarą cyberprzemocy najczęściej zwróciliby się o pomoc do rodziców, prawie co piąta osoba poprosiłaby o pomoc nauczyciela.

19. *Uczniowie klas IV – VI: Czy wbrew twojej woli wykonano tobie zdjęcie lub film?*

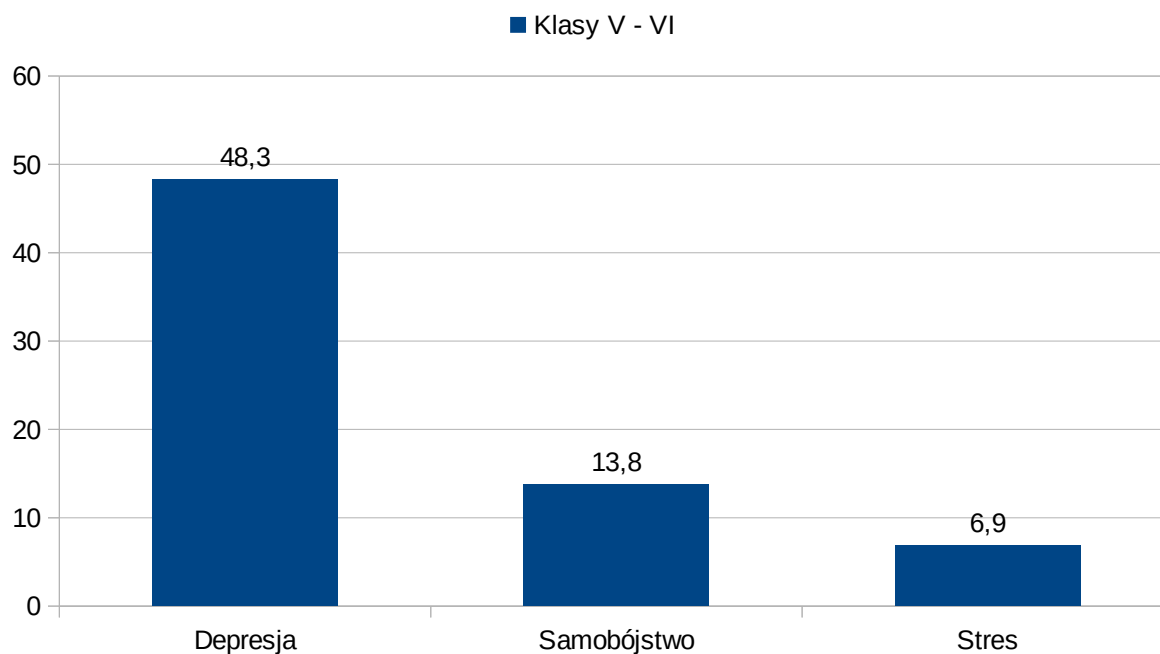
Co czwarty badany z klas starszych przyznał, że zrobiono mu zdjęcie lub film wbrew jego woli.

20. Uczniowie klas V – VI: Jakie są Twoje odczucia wobec cyberprzemocy?

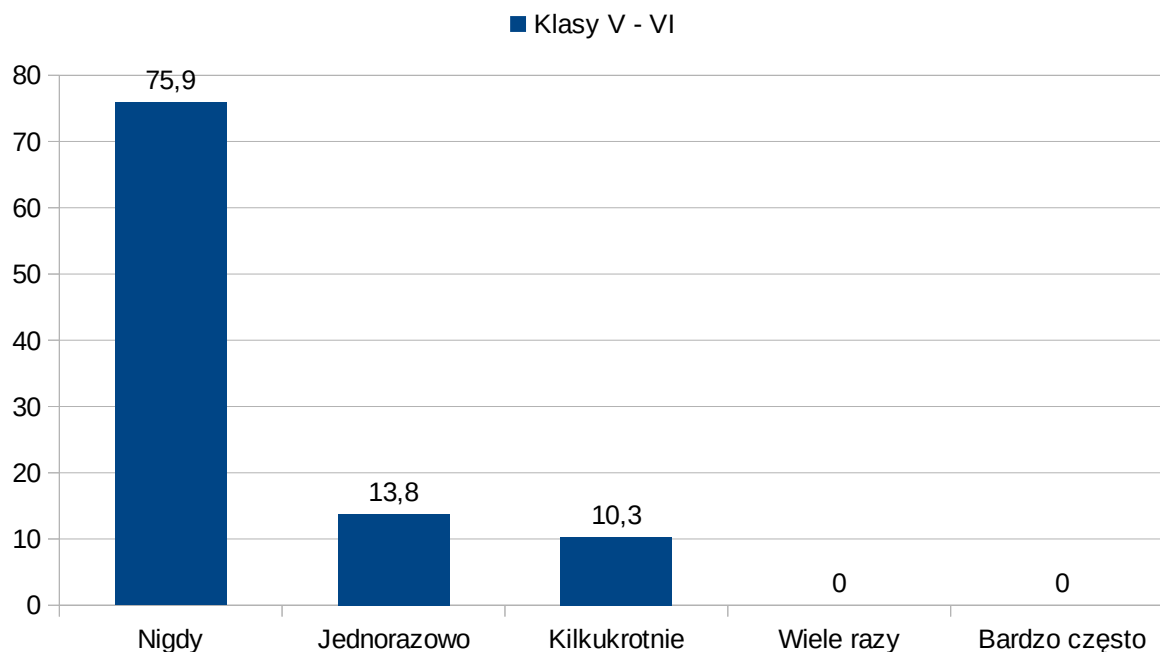
Większość uczniów stwierdziło, że cyberprzemoc to zjawisko, którym się przejmują, 20% uznało, że to nic takiego.

21. Uczniowie klas V – VI: Do czego Twoim zdaniem może prowadzić cyberprzemoc?

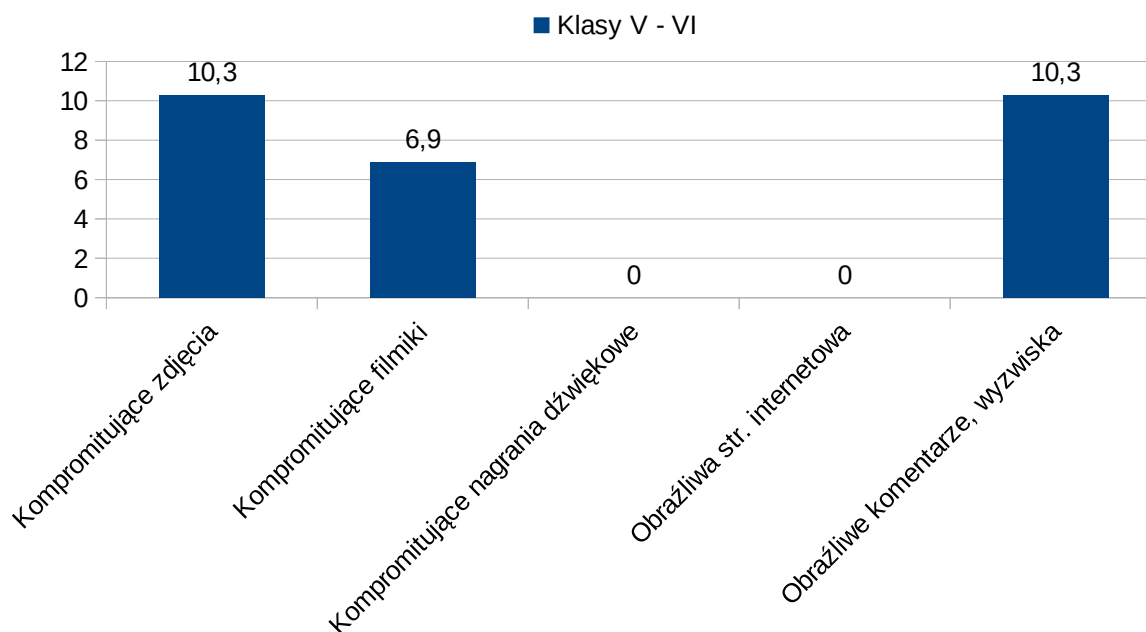
Uczniowie zdają sobie sprawę, że cyberprzemoc może nieść za sobą negatywne konsekwencje dla ofiary. Uczniowie wskazywali jeszcze takie odpowiedzi jak: zamknięcie się w sobie, ucieczka ofiary z domu oraz zrobienie przez pokrzywdzonego różnych głupstw.

22. *Uczniowie klas V – VI: Czy kiedykolwiek użyłeś/użyłaś lub pomagałeś/pomagałaś w jej użyciu?*

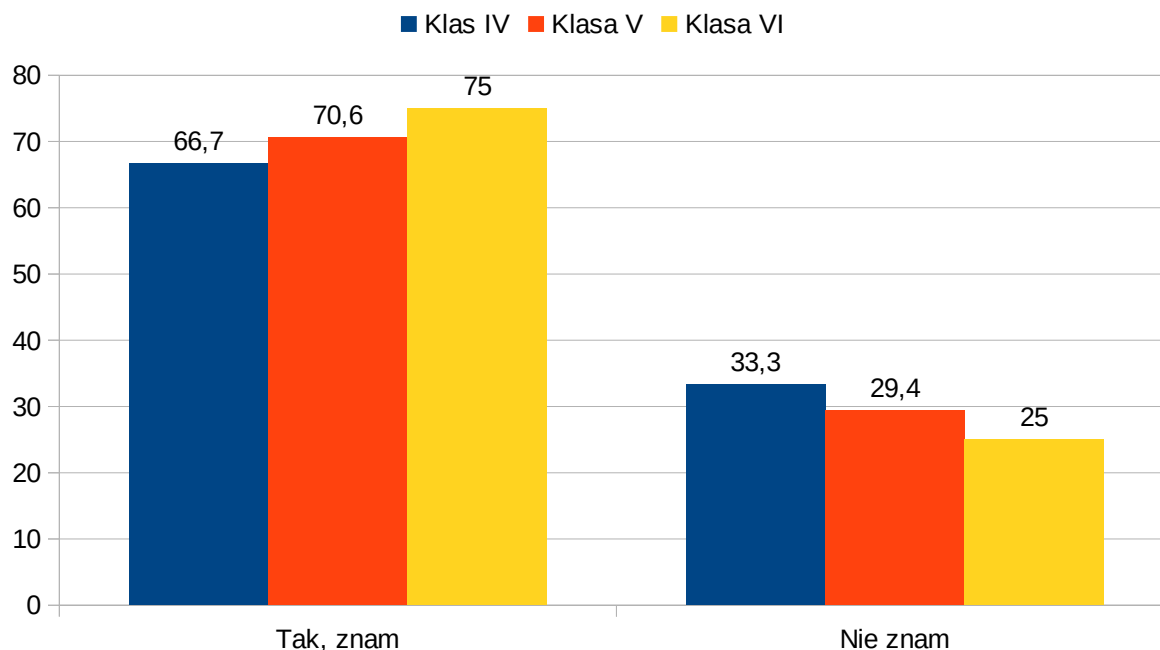
Ponad 75% uczniów badanych klas nigdy nie było sprawcami cyberprzemocy, niewielka liczba uczniów przyznała, że jednorazowo lub kilukrotnie stosowała cyberprzemoc wobec innych osób.

23. *Uczniowie klas V – VI: Jakiego rodzaju cyberprzemocy użyłeś/użyłaś lub pomagałeś/-aś w jej użyciu?*

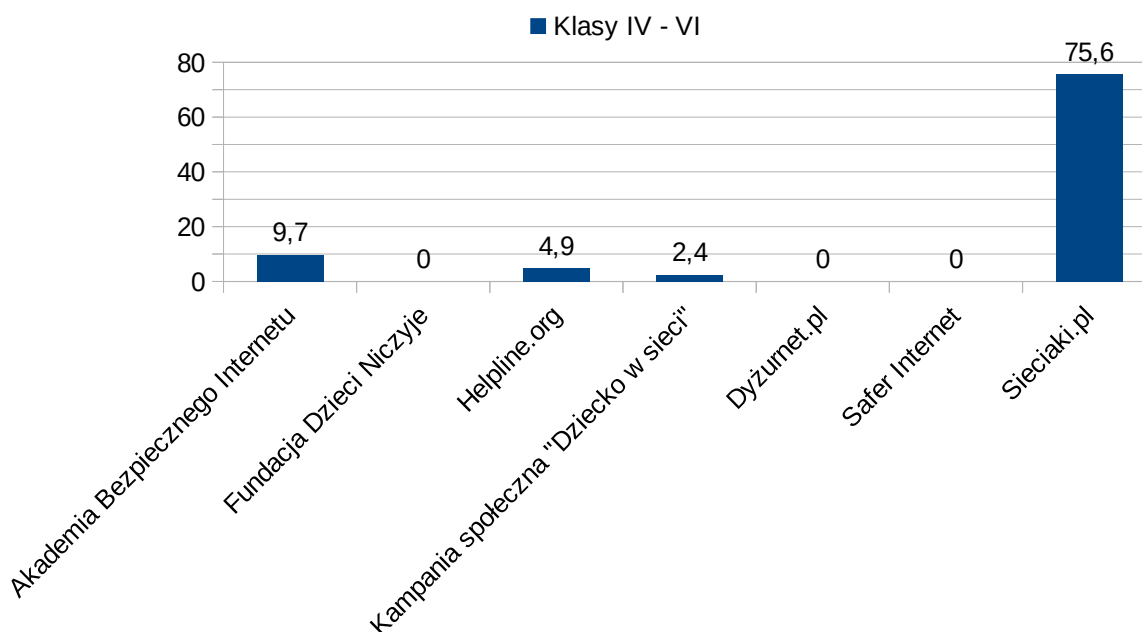
Niewielka liczba zapytanych osób (10%) potwierdziło, że wykonało kompromitujące zdjęcia oraz pisało obraźliwe komentarze i wyzwiska na temat innych osób w sieci.

24. Uczniowie klas IV – VI: Czy słyszałeś/-aś o organizacjach i serwisach internetowych, które udzielają pomocy w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą?

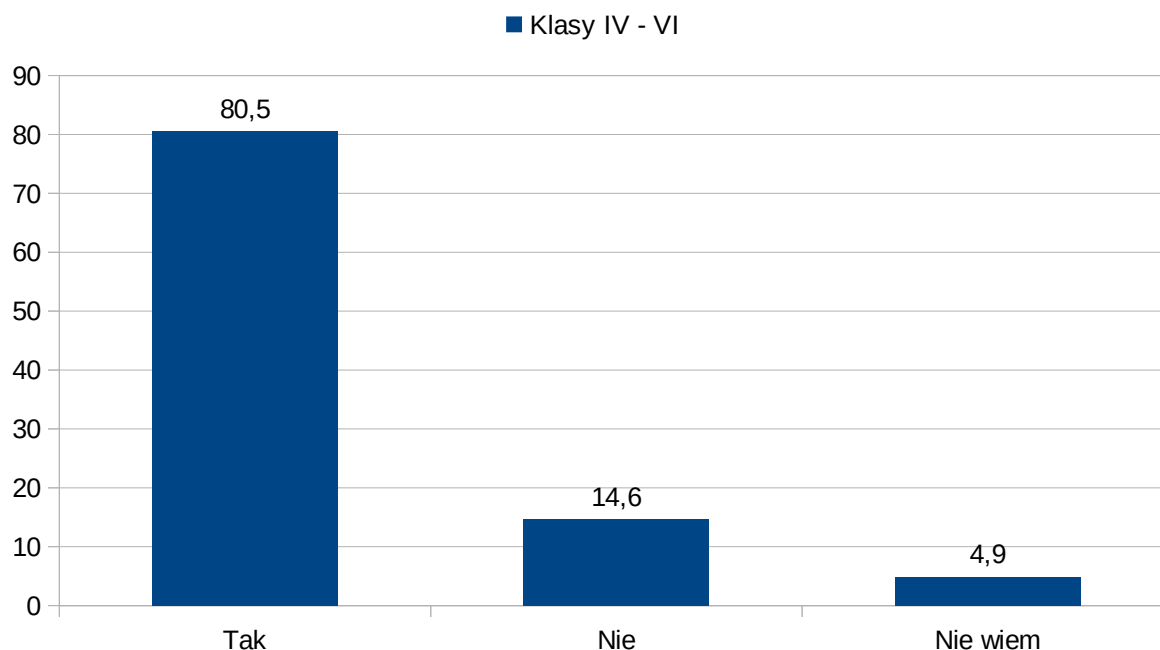
Większość uczniów poszczególnych klas starszych słyszała na temat organizacji i serwisów internetowych, które udzielają pomocy w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą. Największą wiedzę na ten temat mają uczniowie klasy VI.

25. Uczniowie klas IV – VI: O której organizacji lub serwisie internetowym słyszełeś/-aś?

Prawie 8 na 10 uczniów klas starszych zna jedną z organizacji lub serwis internetowy zajmujący się bezpieczeństwem w sieci.

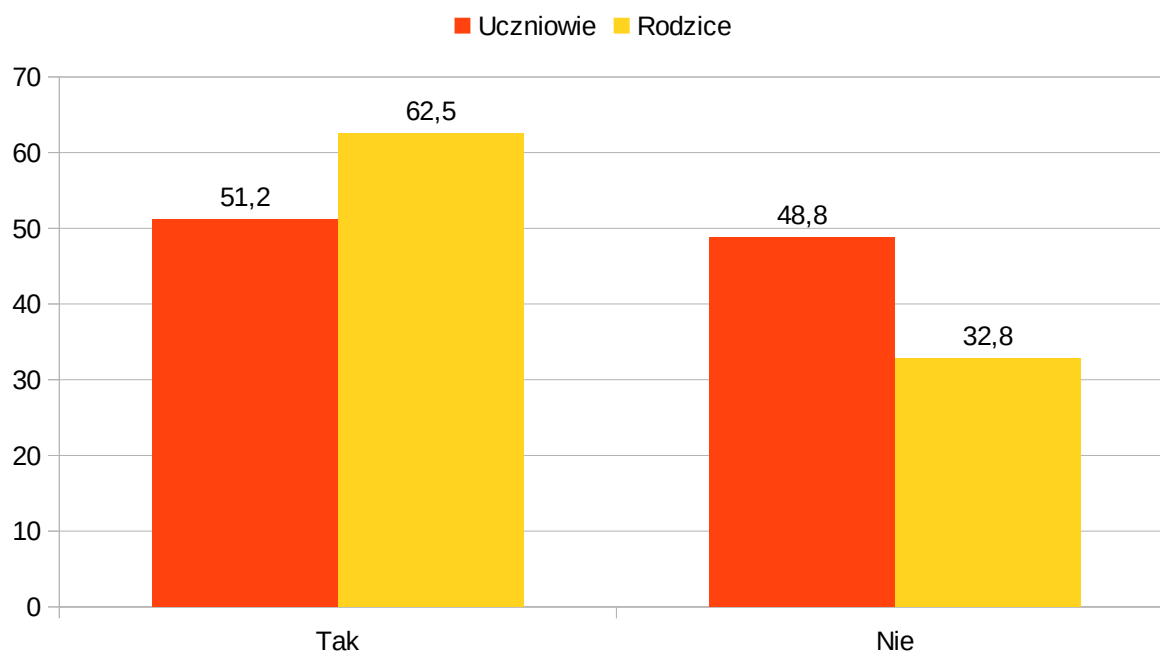
26. *Uczniowie klas IV – VI: Czy w szkole organizowane są zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w sieci?*

Większość uczniów potwierdza, że w szkole organizowane są zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w sieci.

27. *Uczniowie: Czy Twoim zdaniem w szkole powinno się zabronić używania telefonów komórkowych w czasie przerw?*

Rodzice: Czy Pani/Pana zdaniem w szkole powinien być zakaz używania telefonów komórkowych podczas przerw?

Większość badanych rodziców ok. 60% uważa, że powinno się zabronić używania telefonów komórkowych podczas przerw, przeciwko zakazowi jest prawie 33% rodziców. Niektórzy rodzice wskazywali, iż telefon powinien być używany wyłącznie do kontaktu z rodzicem.

W przypadku uczniów wyniki podzieliły się po połowie 51% uczniów jest za zakazem, 49% przeciwko.

9. Sformułowanie odpowiedzi na pytania kluczowe.

Jaki jest stopień poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów?

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów oraz rodziców zapytanych o poczucie bezpieczeństwa w szkole wskazują na to, iż w zdecydowanej większości uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Takiej odpowiedzi udzieliło 80% uczniów oraz 90% rodziców.

Czy rzeczywistość szkolna potwierdza poczucie bezpieczeństwa?

Blisko 25 % uczniów nie spotkało się z żadnymi negatywnym zachowaniami.

Ponad połowa 56,1 % uczniów i 67, 2% uważa, że do negatywnych zachowań na terenie szkoły dochodzi rzadko lub bardzo rzadko. Około 26% uczniów i 10 % rodziców uważa, że takie sytuacje mają miejsce często. Najczęściej uczniowie spotykają się z agresją słowną np. przezywaniem taką odpowiedź wskazała około połowa badanych. Co trzeci uczeń miał do czynienia z zaczepianiem i wyśmiewaniem. Około 12% uczniów klas młodszych wskazało pobicie jako negatywne zachowanie którego doświadczyło.

Czy uczniowie doświadczyli przemocy ze strony rówieśników lub osób dorosłych?

Sprawcami negatywnych zachowań w większości przypadków byli koledzy lub koleżanki z klasy.

W klasach młodszych prawie 40% uczniów wskazała również na ucznia starszej klasy.

Tylko jedna osoba wskazywała osobę dorosłą jako sprawcę negatywnych zachowań.

Czy uczniowie byli świadkami przemocy fizycznej lub psychicznej na terenie szkoły.

Większość uczniów nie pamięta, aby było świadkami przemocy w szkole lub jej okolicy.

Blisko 30% twierdzi, że było świadkiem takiego zdarzenia, natomiast 17% badanych nie spotkało się z taką sytuacją.

Czy pedagog i psycholog szkolny odnotował przypadki przemocy fizycznej i psychicznej?

Z rozmowy przeprowadzonej z pedagogiem wynika, że w szkole nie zanotowano przypadków przemocy psychicznej i fizycznej.

Jakie działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa w szkole?

Analiza dokumentacji szkoły wykazała, iż w szkole odbyły się warsztaty: w klasach IV – VI „Oswoić emocje – stres, depresja, samookaleczenia”, w klasach I – III „Emocje bez emocji” oraz w klasie I „Moje emocje – jak sobie radzić ze złością”. Ponadto odbywały się także rozmowy indywidualne z uczniami zaangażowanymi w sytuacje konfliktowe, spotkania z rodzicami, spotkania klasowe z policjantem, systematycznie odbywają się dyżury pełnione w rzetelny sposób. Nauczyciele na bieżąco rozwiązują sytuacje konfliktowe z uczniami. Duże znaczenie mają także dobre relacje między uczniem i nauczycielem. Z badania ankietowego wynika, że zarówno uczniowie jak rodzice obdarzają wychowawcę klasy znacznym zaufaniem, zarówno jedni jak i drudzy najczęściej o negatywnej sytuacji informowali właśnie jego.

Czy uczniowie spotkali się z agresją w cyberprzestrzeni?

Ponad połowa uczniów klas starszych deklaruje, że doświadczyła jakiejś formy cyberprzemocy. Co czwarty badany z klas starszych przyznał, że zrobiono mu zdjęcie lub film wbrew jego woli.

Z jakimi zachowaniami mieli do czynienia?

Z danych zawartych w badaniu ankietowym wynika, że najczęściej stosowanymi formami cyberprzemocy są ośmieszanie, poniżanie, wulgaryzmy pod adresem dziecka, kradzieże kont oraz rozsyłanie kompromitujących materiałów. Zjawiska te dotyczyły jednak nie więcej niż 10% badanych.

Czy wiedzą jak reagować w razie zagrożeń powodowanych agresją elektroniczną?

Większość uczniów poszczególnych klas starszych słyszała na temat organizacji i serwisów internetowych, które udzielają pomocy w sytuacji zetknięcia z cyberprzemocą. Największą wiedzę na ten temat mają uczniowie klasy VI. Uczniowie deklarowali, że będąc ofiarą cyberprzemocy najczęściej zwróciliby się o pomoc do rodziców 61%, co piąta osoba poprosiłaby o pomoc nauczyciela.

10. Wnioski z badań w postaci mocnych i słabych stron.

Mocne strony:

- Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
- Blisko 25 % uczniów nie spotkało się z żadnymi negatywnymi zdarzeniami.
- Uczniowie nie wskazywali osób dorosłych jako sprawców negatywnych zachowań (tylko 1 przypadek).
- Większość uczniów nie pamięta, aby było świadkami przemocy w szkole lub jej okolicy.
- Ponad połowa uczniów i większość rodziców uważa, że do negatywnych zdarzeń na terenie szkoły dochodzi rzadko lub bardzo rzadko.
- Uczniowie deklarowali, że obok rodziców to wychowawca jest osobą do której zwrócić się w trudnej sytuacji.
- Najliczniejsza grupa uczniów deklaruje, że korzysta z komputera i telefonu nie więcej niż 1-2 godziny dziennie, ma to odzwierciedlenie także w wynikach deklarowanych przez rodziców.
- Prawie wszyscy rodzice deklarują, że sprawdzają, co dziecko robi w sieci.
- Ponad połowa rodziców uczniów klas młodszych wyznacza dzieciom czas korzystania z komputera lub telefonu.
- Większość rodziców oraz uczniów klas starszych wie, co to jest cyberprzemoc.
- Uczniowie zdają sobie sprawę, że cyberprzemoc może nieść za sobą negatywne konsekwencje.

- W szkole organizowane są zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w sieci.
- Większość uczniów badanych klas nigdy nie było sprawcami cyberprzemocy.
- Większość uczniów poszczególnych klas starszych organizacji i serwisów internetowych, które udzielają pomocy w sytuacji zetknięcia z cyberprzemocą.
- Uczniowie wiedzą jak reagować w razie zagrożeń powodowanych agresją elektroniczną?

Słabe strony:

- Uczniowie najczęściej mają do czynienia z agresją słowną tzn. przezywaniem, a także zaczepianiem i wyśmiewaniem.
- Sprawcami negatywnych zachowań w większości przypadków byli koledzy lub koleżanki z klasy, w klasach młodszych również uczniowie starszej klasy.
- Uczniowie oraz rodzice wskazywali szkolny korytarz jako miejsce, gdzie najczęściej dochodzi do negatywnych zachowań.
- Ponad połowa uczniów klas starszych deklaruje, że doświadczyła jakiejś formy cyberprzemocy.
- Najczęściej stosowanymi formami cyberprzemocy są ośmieszanie, poniżanie, wulgaryzmy pod adresem dziecka, kradzieże kont oraz rozsyłanie kompromitujących materiałów.
- Co czwarty badany z klas starszych przyznał, że zrobiono mu zdjęcie lub film wbrew jego woli.

11. Rekomendacje.

- Systematycznie przeprowadzać badania, dotyczące poczucia bezpieczeństwa uczniów oraz znajomości zasad i norm zachowania.
- W dalszym ciągu kontynuować dobre praktyki.
- Prowadzić działania wychowawcze integrujące zespoły klasowe.
- Nasilić współpracę z rodzicami uczniów, którzy którzy nie stosują się do przyjętych zasad w celu wspólnego ustalanie form i kierunków postępowania.
- Stanowczo reagować w każdym zauważonym przypadku stosowania przemocy rówieśniczej.